

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 31.3.2010
COM(2010)126 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

Хуманитарна хранителна помощ

SEC(2010)374

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с насоката на Консенсуса относно хуманитарната помощ¹ и по-общо за насърчаване на най-добрата практика при предоставянето на хуманитарна хранителна помощ от страна на ЕС и на неговите държави-членки основните цели на настоящото съобщение са следните:

- (1) да се увеличат във възможно най-голяма степен ефективността и ефикасността на хранителната помощ на ЕС в съответствие с хуманитарния мандат на Комисията, определен в хуманитарната законодателна рамка, и в съответствие с Финансовия регламент²;
- (2) да се подобрят съгласуваността на политиката, координацията и допълването между Комисията, държавите-членки и други дарители при предоставянето на хранителна помощ;
- (3) да се информират партньорите и заинтересованите страни относно целите, приоритетите и стандартите на Комисията по отношение на предоставянето на хуманитарна хранителна помощ.

Затова с настоящото съобщение се определя рамката на политиката за хуманитарна хранителна помощ на ЕС. В съобщението се разглеждат проблемите и тенденциите, които следва да бъдат взети предвид; концепциите, определенията и целите, които следва да управляват хуманитарната хранителна помощ; принципите, които следва да бъдат в основата на тази дейност; и обхватът на предприетите действия.

В придружаващия работен документ на службите се обяснява от по-прецизна оперативна гледна точка как Комисията планира, изпълнява и координира своята хуманитарна хранителна помощ.

Настоящото съобщение следва да се чете във връзка със Съобщението на Комисията относно сигурността на прехраната („Политическа рамка на ЕС за подпомагане на развиващите се държави за справяне с предизвикателствата, свързани със сигурността на прехраната“). Необходими са две отделни съобщения относно тези взаимосвързани теми с цел разграничаване на тяхната политическа насока, а именно, от една страна, хранителната помощ, която е свързана с хуманитарни цели за населението, засегнати от кризи в контекст на спешни ситуации, и, от друга страна, сигурността на прехраната, която е свързана с целите за развитие. Двете политически рамки бяха изготвени така, че да се гарантира съгласуваност и да се предотврати припокриване, дължащо се на липса на координиране.

¹ През декември 2007 г. Съветът на Европейския съюз прие Консенсус относно хуманитарната помощ (Европейски консенсус относно хуманитарната помощ: 2008/С 25/01). В придружаващия го план за действие, приет като работен документ на службите на Комисията през 2008 г. (Европейски консенсус относно хуманитарната помощ — план за действие: SEC(2008)1991), Европейската комисия признава безусловно бързо променящата се област на най-добра практика в сектора на храните и формулира конкретен ангажимент за изготвяне на разнообразни подходи към хранителната помощ и за адаптиране на политиката в съответствие с тях.

² РЕГЛАМЕНТ (ЕО, Евратом) № 1605/2002 НА СЪВЕТА от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1).

2. КОНТЕКСТ

Природните бедствия възникват все по-често, като в много случаи те са изострени от въздействието на измененията на климата, и засягат повече хора, отколкото в миналото. Конфликтите и репресията продължават да подкопават способността на хората да поддържат всекидневния си поминък и често са причина за огромен брой бежанци и вътрешно разселени лица. Бързо нарастващото население изостря съществуващия натиск върху природните ресурси. В редица райони от развиващите се държави тези фактори принуждават уязвимото население да се конкурира в по-голяма степен за достъпа до природни ресурси и може да доведат до възникването на нови конфликти.

Въздействието на тези тенденции задълбочава уязвимостта на най-бедните в света и най-вече уязвимостта им по отношение на храната и на нейното качество. Хроничната несигурност на прехраната, при която недостатъчното производство на храна или неспособността за закупуване на достатъчно питателна храна водят до трайни и непроменливи несъответствия между нуждите и качеството и количеството на консумираната храна, е причина за хронично недохранване. Недохранването от своя страна води до невъзвратими и вредни последици за развитието на децата и за производителността в дългосрочен план, което изостря още повече бедността и уязвимостта. Най-бедните и най-малко издръжливи са изложени в най-голяма степен на последиците от бедствията. Последните могат да предизвикат временни, но драматични прекъсвания в консумирането на храна (временна несигурност на прехраната), които водят до остра степен на недохранване и завишен риск от заболявания и смъртност.³

Наистина броят на недохранващите се хора, засегнати както от хронична, така и от временна несигурност на прехраната², се увеличи със 172 милиона души от 848 милиона през 2006 г. на 1,02 милиарда през 2009 г.⁴ 95 % от недохранващото се население живее в развиващите се държави, като нарастваща част от него живее в градска среда, поради което е изложено в по-голяма степен на въздействието от променливите цени на храните и на икономически/финансови кризи. Все повече и повече хора са засегнати от остра степен на недохранване, като в периода 1995—2003 г. в света бяха засегнати 8 % от децата на възраст под пет години, докато в периода 2000—2006 г. този процент достигна 11 %.⁵

Около 10 % от недохранващото се население живее в ситуация на несигурност на прехраната вследствие на бедствие или на спешна ситуация, като се очаква, че свързаните с това нужди от храна по отношение както на хуманитарната помощ, така и на помощта за развитие ще продължат да нарастват. Затова от първостепенно значение е наличните хуманитарни ресурси да бъдат използвани по най-ефикасния и най-ефективен начин, като бъдат адаптирани към този все по-сложен и напрегнат контекст, както и решенията да бъдат съобразени с бързо променящите се най-добри практики.

³ Вж. Глосар от приложение А към придружаващия работен документ на службите на Комисията.

⁴ Организацията на ООН за прехрана и земеделие (FAO), 19 юни 2009 г.

⁵ Детски фонд на Организацията на обединените нации (УНИЦЕФ), „Ситуацията на децата в света“, статистически данни за 2005 г. и за 2008 г.

3. ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЦЕЛИ

Хуманитарната хранителна помощ има за цел да осигури консумирането на достатъчно количество, безопасна и питателна храна в очакване на, по време на и след хуманитарна криза, при която в противен случай консумирането на храна би било недостатъчно или неподходящо за предотвратяването на прекомерна степен на смъртност⁶, на критични нива на остро недохранване⁷ или на вредни механизми за справяне. Това включва гарантиране на наличност на храните, достъп до питателна храна, добра осведоменост по отношение на храненето и подходящи практики на хранене. Хранителната помощ може да включва пряко предоставяне на храна, но може и да използва по-широк набор от средства, включително трансфер или предоставяне на подходящи услуги, селскостопански суровини или нехранителни стоки, пари в брой или купони, умения или знания.

Хуманитарната хранителна помощ може да се използва също така за опазване и укрепване на поминъка на населения, засегнати от криза, за предотвратяване или спиране на вредни механизми за справяне (като продажбата на средства за производство или натрупването на дългове), които могат да доведат до краткосрочни или до дългосрочни вредни последици върху основите на техния поминък, върху статуса им, свързан със сигурността на прехраната, или върху хранителния им статус.

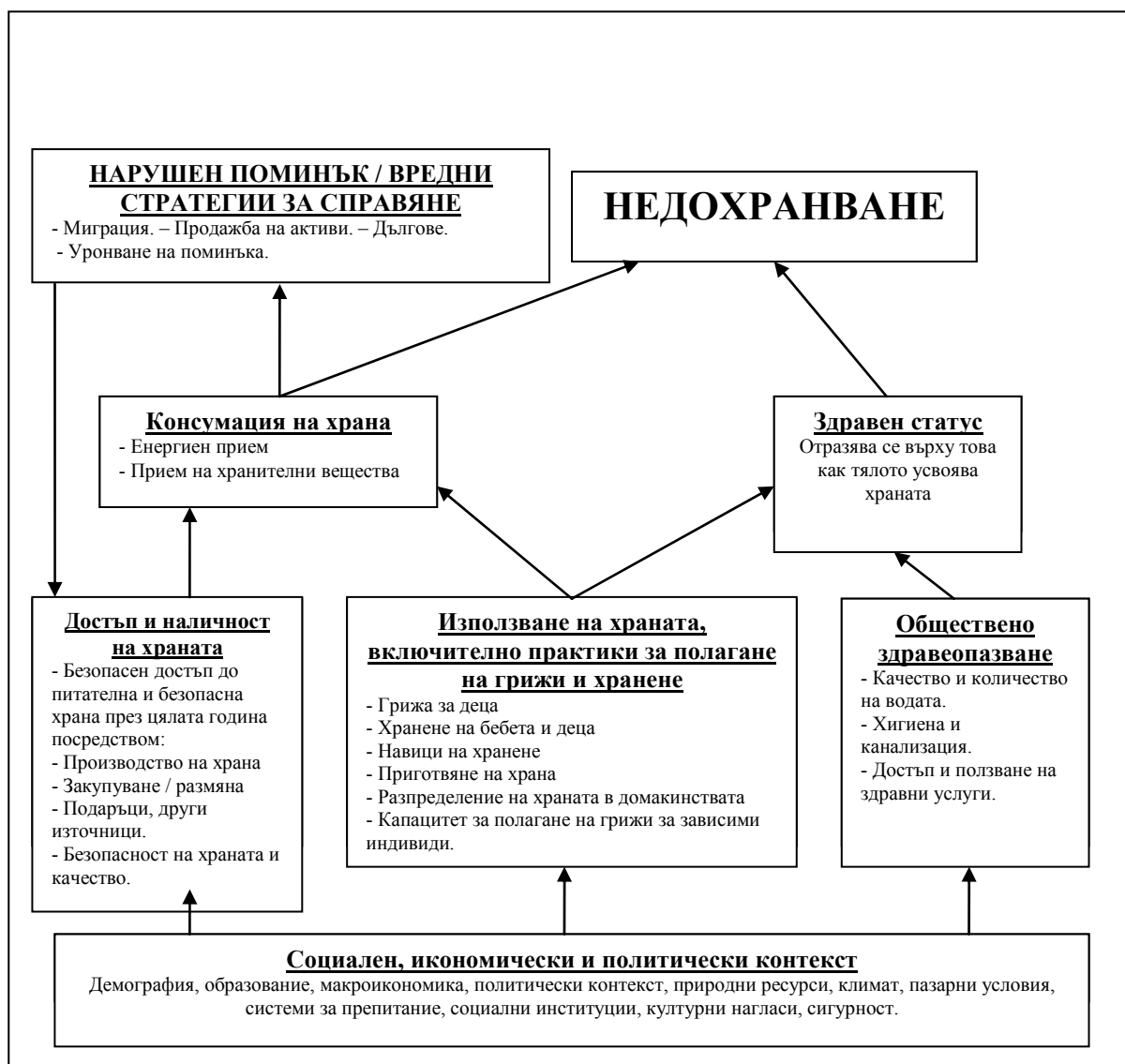
Подходящото консумирането на храна не е гаранция *само по себе си* за набавяне на подходящи хранителни вещества. Лошото здраве може да пречи на смилането и усвояването на хранителните вещества, което да доведе до недохранване. Затова заедно с пряката хранителна помощ могат да бъдат необходими допълнителни интервенции, включително гарантиране на сигурността, свързана с приготвянето на храната (напр. предоставяне на гориво за готвене), или достъп до питейна вода, хигиенни условия и здравни услуги, с цел предотвратяване или лечение на недохранването.

На концептуално равнище през последните 15 години настъпи значителна промяна, като се премина от хранителна помощ на база на основни продукти като подразбиращ се отговор при спешни нужди от храна към вземане предвид на по-широк набор от средства за предоставяне на хуманитарна хранителна помощ, насочени към справяне с различните причини и симптоми на временната несигурност на прехраната.

Следната концептуална рамка обхваща различните основни причини, изострящи фактори, симптоми и последствия от несигурността на прехраната, които от своя страна са в основата на определенията и целите, приети от Комисията за предоставяне на хуманитарна хранителна помощ:

⁶ При определянето на степента на смъртност като „прекомерна“ се вземат предвид абсолютни критерии, свързани с установени прагове на спешност (според посоченото в Наръчника Sphere, УНИЦЕФ и Постоянния комитет на ООН за храненето), както и относителни критерии, свързани с параметри, специфични за контекста.

⁷ Според определенията на Постоянния комитет на ООН за храненето и на Световната здравна организация (СЗО).

Рамка, адаптирана към Концептуалната рамка на УНИЦЕФ за недохранването, 1997 г.

В съответствие с основните цели на хуманитарната помощ на ЕС, посочени в Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ, основната цел на хуманитарната хранителна помощ е да спаси и запази човешкия живот, да защити поминъка и да увеличи издръжливостта на населения, изправени пред продължаващи или прогнозирани със сигурност⁸ хранителни кризи, или населения, които са в процес на възстановяване от такива кризи.

Това следва да бъде постигнато посредством специфичните цели на хуманитарната хранителна помощ, които са следните:

- (1) запазване на наличието, достъпа и консумацията на подходяща, безопасна и питателна храна за населения, засегнати от продължаващи, прогнозирани със

⁸ „Прогнозирането“ следва да се основа на показатели за ранно предупреждение и следва да посочва критично несъответствие или влошаване на консумацията на храна, които, освен че ако предизвикат ранен отговор, ще се превърнат в криза, заплашваща човешкия живот, в рамките на период, отговарящ на хуманитарния мандат на ЕО.

сигурност или приключили неотдавна хуманитарни кризи с цел предотвратяване на прекомерни нива на смъртност⁹, на остро недохранване или на други заплашващи човешкия живот ефекти и последствия;

- (2) защита на поминъка, заплашен от приключили неотдавна, продължаващи или предстоящи кризи, свеждане до минимум на вредите върху производството на храни и пазарните системи, създаване на условия за насърчаване на възстановяването и на възвръщането на автономността; и
- (3) засилване на капацитета на международната система за хуманитарна помощ, за да се увеличат ефикасността и ефективността при предоставянето на хранителна помощ.

4. Принципи

За постигането на тези цели следните принципи следва да бъдат в основата на предоставянето на хуманитарна хранителна помощ. Те са в съответствие с общите принципи, които ръководят предоставянето на хуманитарна помощ от страна на ЕС, според посоченото в Европейския консенсус относно хуманитарната помощ:

Начините за предоставяне на хранителна помощ трябва да зачитат основните хуманитарни принципи на *хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост*. Решенията за разпределяне на хуманитарна хранителна помощ ще се основават стриктно на нуждите. Финансовите средства ще се разпределят по обективен начин в съответствие с тези принципи, за да се подобри консумацията на храна на тези, които имат най-голяма нужда, по безпристрастен и непредубеден начин.

За тази цел ЕС и неговите държави-членки ще гарантират, че отговорът им в рамките на хуманитарната хранителна помощ е предшестван и се основава на прецизна оценка на нуждите и на анализ на причините, които са възможно най-точни и актуални.

При финансирането на интервенциите в рамките на хуманитарната хранителна помощ ще се предоставя приоритет съгласно (i) сериозността на кризата и мащаба на неудовлетворените нужди (ii) спешността на кризата и (iii) очакваното въздействие на отговора. ЕС обаче е поел ангажимент също така да прояви солидарност в световен план, да сподели тежестта, свързана със спешните неудовлетворени нужди от хуманитарна хранителна помощ и да реагира по отношение на забравени кризи.

ЕС и неговите държави-членки ще подкрепят операциите за хуманитарна хранителна помощ посредством гъвкави ресурси с цел предоставяне на най-подходящия и ефективен отговор в конкретен контекст. При изготвянето на всеки един отговор следва да се сравнят алтернативни дейности и средства въз основа на тяхната рентабилност по отношение на удовлетворяването на установените нужди.

Когато хранителната помощ се окаже най-подходящото средство, първо се предоставя предимство на местното закупуване (т.е. закупуване в държавата, в която се провежда операцията) или на второ място на регионалното закупуване на храни (т.е. доставяне от съседни държави) с цел да се повиши във възможно най-голяма степен приемливостта

⁹ Вж. бележки под линия 6 и 7.

на хранителните продукти, да се защитят или подкрепят местните пазари и да се намалят транспортните разходи и сроковете за доставка.

Хуманитарната хранителна помощ на ЕС следва да се основава на резултати, да отчита последствията и въздействието от своите операции (както и тези от действията на други участници и от подходящи проучвания) и да ги използва при изготвянето на следващите интервенции в рамките на хуманитарната хранителна помощ.

Затова ЕС и неговите държави-членки ще положат усилия, за да гарантират, че всички финансирани операции за хуманитарна хранителна помощ могат да бъдат безпрепятствено проследявани.

ЕС и неговите държави-членки ще се стремят да избегнат нанасянето на вреди в процеса на предоставяне на хуманитарна хранителна помощ. Например те ще гарантират, доколкото е възможно, че нуждите от хуманитарна хранителна помощ са удовлетворени по начини, които нито водят до неоправдана зависимост от системата за помощи, нито нарушават функционирането на пазарите, нито излагат получателите на помощта на неоправдан риск при получаването ѝ, като същевременно сведат до минимум отрицателното въздействие върху околната среда и гарантират, че не възникват нови конфликти, свързани с достъпа до природни ресурси, нито че съществуващите конфликти се изострят. ЕС и неговите държави-членки ще гарантират, особено при конфликти, че рисковете и възможностите за закрила са правилно преценени, като се вземат предвид последствията както от интервенцията, така и от ненамесата¹⁰.

ЕС и неговите държави-членки ще включат перспективите, свързани с храненето, във всички оценки и отговори на нуждите от хранителни помощи и ще отделят особено внимание на специфичните нужди от хранителни вещества на определени уязвими групи (включително деца на възраст под две години и бременни и кърмещи жени).

ЕС и неговите държави-членки ще гарантират, че при предоставянето на хуманитарна хранителна помощ се зачита човешкото достойнство. Те ще се стремят към включването на общностите на получателите на помощта в определянето на нуждите и в изготвянето и изпълнението на отговорите. Те ще гарантират, че конкретните нужди на уязвимите групи в рамките на общността на получателите (напр. лица с увреждания, възрастни хора, хронично болни) ще бъдат взети предвид при изготвянето на отговорите на хуманитарната хранителна помощ.

Като отчитат различните нужди, възможности и роли на жените, момичетата, момчетата и мъжете, ЕС и неговите държави-членки ще се стремят систематично да включват съображенията, свързани с половете, в своите оценки на нуждите от хуманитарна хранителна помощ, в изготвянето на отговорите на тази помощ и в анализа на въздействието от тях.

Операциите за хуманитарна хранителна помощ и интервенциите за развитие, свързани със сигурността на прехраната, следва да бъдат изготвени и прилагани така, че заедно да гарантират оптимално покритие на спешните нужди, както и на тези за развитие, независимо дали те се следват едни други или съществуват едновременно в *contiguum*,

¹⁰ Вж. Основополагащи насоки за хуманитарна закрила на ГД „Хуманитарна помощ“; 21 април 2009 г.

какъвто е случаят в редица уязвими държави. Операциите следва да бъдат координирани и в крайна сметка да съвпадат едни с други, така че възможностите за устойчиво и трайно въздействие да бъдат увеличени максимално, за постигане на крайната цел за автономност на жертвите на хранителни кризи.

Затова хуманитарната хранителна помощ на ЕС ще подкрепи принципите за Обвързване на помощ, възстановяване и развитие (ОПВР) и ще улесни целите на ОПВР в съответствие със Съобщението на Комисията относно ОПВР от 2001 г.¹¹, с Консенсуса на ЕС относно хуманитарната помощ от 2007 г.¹² и в рамките на разпоредбите от Рамковото споразумение за партньорство¹³.

5. ОБХВАТ НА ДЕЙСТВИЯТА ЗА ХУМАНИТАРНА ХРАНИТЕЛНА ПОМОЩ

С цел постигане на целите, посочени по-горе, основната роля на дейността за хуманитарна хранителна помощ се състои в спасяването на човешкия живот посредством предоставяне на помощ за удовлетворяване на основни хуманитарни нужди от храна и хранителни вещества. Тази дейност обаче има за цел също така и изпълнението на подпомагащи функции, които допринасят най-вече за намаляване на рисковете и на уязвимостта и за подобряване на целесъобразността и ефективността на хуманитарната хранителна помощ посредством подсилване на капацитета и застъпничество.

5.1. Оперативен обхват на хуманитарната хранителна помощ на Комисията

Комисията може да започне ответни действия в рамките на хуманитарната хранителна помощ, когато:

- (1) поради неадекватна консумация на храна нивата на смъртност или остро недохранване, съответстващи на спешна ситуация¹⁴ са достигнати или надвишени или въз основа на сигурни прогнози¹⁵ се очаква те да бъдат достигнати и надвишени; или
- (2) поради застрашени средства за препитание или крайни стратегии за справяне (включително продажба на активите за производство, миграция в условия на стрес, прибягване до опасни или несигурни практики за оцеляване) се стига или със сигурност се очаква да се стигне до сериозна заплаха за човешкия живот или до риск от крайно страдание, независимо дали това е в резултат или води до неадекватна консумация на храна.

¹¹ Съобщение на ЕО относно ОПВР, 2001 г.: *Заключения*.

¹² Консенсус на ЕС относно хуманитарната помощ, 2007 г.: раздел 2.4, член 22; раздел 3.4, член 53; раздел 5; приложение.

¹³ ГД „Хуманитарна помощ“, Рамково споразумение за партньорство 2008 г.: *член 8*.

¹⁴ ЕО определя като спешна една ситуация въз основа на комбинация от абсолютни прагове (напр. Sphere, СЗО и т.н.) и относителни показатели, определени спрямо норма, свързана с даден контекст.

¹⁵ „Прогнозирането“ следва да се основава на показатели за ранно предупреждение, посочващи критично несъответствие или влошаване на консумацията на храна, които, освен че ако предизвикат ранен отговор, ще се превърнат в криза, заплашваща живота, в рамките на период, отговарящ на хуманитарния мандат на ЕО.

Като признава, че понякога хранителната криза започва и следва да бъде взета предвид преди влошаването на хранителния статус Комисията няма непременно да изчаква, докато нивата на остро недохранване се повишат, за да предостави хуманитарна хранителна помощ, но тя ще прибегва до действия само при ясно определени хуманитарни рискове, които представляват заплаха за човешкия живот. От друга страна, за да реагира, Комисията няма да изисква официално обявяване на бедствено положение.

При разглеждането на това дали и как да реагира на дадена хранителна криза, Комисията ще отдели специално внимание на сравнителните предимства и недостатъци на своите хуманитарни инструменти. Това ще се основава на внимателен анализ на нуждите и на причините; на обмисляне на вида на отговора, който би удовлетворил тези нужди по най-подходящия начин, без да бъдат нанесени вреди; и на задълбочен преглед на наличните алтернативни източници на финансови средства.

Комисията признава, че нейните хуманитарни инструменти не притежават сравнителни предимства за справянето с хроничната несигурност на прехраната. По принцип тя няма да използва хуманитарната хранителна помощ за справяне с хроничната несигурност на прехраната, освен: когато ненамесата води до незабавен и непосредствен хуманитарен риск¹⁶ от значителен мащаб и острота; когато други подходящи участници, включително нейните собствени инструменти за развитие, са неспособни или не желаят да действат и които не могат да бъдат убедени да предприемат действия; и когато въпреки нейните сравнителни недостатъци може да се очаква положително въздействие в срока на нейната намеса. В такива случаи Комисията ще предприеме действия за предоставяне на хуманитарна хранителна помощ единствено въз основа на диалог, координация и застъпничество с потенциалните участници за развитие, когато съществуват такива, и при ясно определена и реалистична стратегия за оттегляне, която да гарантира координиран преход, като така се предотврати припокриване, дължащо се на липса на координиране.

Комисията ще разгледа постепенното прекратяване на интервенциите за хуманитарната хранителна помощ, когато показателите за остро недохранване, смъртност и крайни стратегии за справяне (свързани с неадекватна консумация на храна или слабо усвояване на храната) са стабилни и под критичните нива¹⁷ или се очаква да се стабилизират под тези нива независимо от хуманитарната подкрепа на Комисията. Това означава, че по-голямата част от засегнатото от кризата население е постигнало за траен период от време и в предвидимо бъдеще подобрения по отношение на консумацията и усвояването на храната, без да прибегва до вредни стратегии за справяне.

Комисията ще разгледа също така постепенното прекратяване на хуманитарната си помощ, когато нехуманитарните участници (напр. държавни участници или такива, свързани с развитието) са способни да отговорят на нуждите от храна на населението или когато хуманитарните нужди на населението са изцяло удовлетворени от други хуманитарни дарители или участници.

¹⁶ Вж. Глосар от приложение А към придружаващия работен документ на службите на Комисията.

¹⁷ Вж. бележка под линия 14.

Комисията ще извършва оценка на своите стратегии за оттегляне от хуманитарни дейности по всяко време и въз основа на своите сравнителни предимства по отношение на други налични участници и ще избягва създаването на възпиращи фактори за участието на други, по-подходящи участници, които могат да възникнат поради късното ѝ оттегляне. Комисията ще се застъпи за включване на най-подходящите участници в сферата на помощите и на развитието в съответствие с контекста и с нуждите.

Комисията ще разгледа също така оттеглянето си от операции за хуманитарна хранителна помощ, когато основните принципи на хуманитарната хранителна помощ не могат да бъдат спазени и, по-специално, когато рискът от нанасяне на вреди е по-голям от потенциалните ползи от продължаването на ангажимента.

5.2. Удовлетворяване на основни нужди от храна и хранителни вещества на засегнати от кризи населения

ЕС и неговите държави-членки ще реагират на различните симптоми и причини, водещи до временна несигурност на прехраната и до остра степен на недохранване, посредством различни дейности и средства с цел директно справяне с проблемите, свързани с наличието, достъпа и усвояването на храната. Те ще улеснят допълващото се, многосекторно и интегрирано планиране, за да гарантират, че нуждите от хуманитарна хранителна помощ се удовлетворяват като цяло и по ефективен начин.

Изборът на най-подходящия инструмент за интервенция и трансфер (напр. предоставяне на пари или на продукти в натура) трябва да бъде съобразен с контекста и да се основава на конкретни данни, както и да бъде редовно преразглеждан. Целесъобразността и сравнителните предимства на предложения вариант или на комбинацията от средства, които да се използват, следва да бъдат доказани въз основа на оценка на нуждите и на анализ на причините, които да бъдат възможно най-точни и актуални.

Хуманитарната хранителна помощ ще обърне особено внимание на предоставянето на получателите на навременен достъп до безопасна и добре балансирана храна в достатъчно количество и със задоволително качество¹⁸ за удовлетворяване на изискванията на хранителния режим. Когато това е възможно, хранителната помощ трябва да съответства на местните хранителни предпочитания и да бъде приемлива за получателите.

Укрепването или опазването на селскостопанските и неселскостопанските средства за препитание (напр. предоставяне на ветеринарни услуги за уязвими стада добитък или подобряване на условията за съхраняване на земеделската реколта) представлява основателна и подходяща спешна реакция при някои хуманитарни ситуации, доколкото

¹⁸ Количество, измерено по отношение на енергийния състав, и качество, измерено по отношение на безопасността на храната и нейния белтъчен състав и съдържание на хранителни макро- и микроелементи. Стандартът на SPHERE / СЗО за количеството на храната / енергийните нужди е 2 100 Kcal на човек на ден, средно за всички възрастови групи. СЗО/УНИЦЕФ/Световната програма за прехраната/Върховният комисариат на ООН за бежанците постигнаха съгласие относно стандарти за качество / съдържание на микроелементи в храните (вж. *Хранителни нужди и нужди от хранителни вещества при спешни ситуации, ноември 2002 г.*), въпреки че понастоящем тези стандарти се преразглеждат.

тази реакция е породена от спешни нужди и отговаря на хуманитарните цели в рамките на подходящ и ограничен във времето период.

Успоредно с мерките за хранителна помощ, които отговарят директно на изискванията, свързани с консумацията на храна, жизненоважни могат да бъдат и допълващи мерки (напр. мерки, свързани с общественото здравеопазване) дори ако те не оказват пряко влияние върху наличността, достъпа и усвояването на храната. Те влияят значително върху начина, по който човешкото тяло може да усвои храната, и по този начин повлияват на резултатите от храненето. ЕС и неговите държави-членки признават специалните нужди от храна и хранителни вещества на конкретни групи в рамките на по-големи общности от получатели (напр. малки деца, по-специално деца на възраст под две години¹⁹, бременни/кърмещи жени, възрастни хора, хора, заразени с вируса ХИВ/СПИН)²⁰. Независимо дали тези групи са включени в операции за хуманитарна хранителна помощ въз основа на своите нужди от храна и хранителни вещества, отговорът следва да вземе предвид техните конкретни изисквания, като им бъдат предоставена достатъчно питателна и адаптирана храна.

5.3. Подкрепящи действия

Интервенциите на хуманитарната хранителна помощ на ЕС трябва да вземат предвид възможностите за включване на намаляването на риска от бедствия, готовността при бедствия, ограничаването на последиците от бедствия и предотвратяването на бедствия в рамките на хуманитарните мандати, правилата и целите на хранителната помощ. Стратегията на Комисията за хуманитарна хранителна помощ следва да вземе предвид стратегията, съдържаща се в Съобщението на Комисията относно стратегията на ЕС за намаляване на риска от бедствия в развиващите се държави²¹.

Комисията признава, че инициативите за намаляване на риска от бедствия (като системите за ранно предупреждаване и стратегическите резерви от храни) често изискват помощ в дългосрочен план, поемане на ангажимент на национално или на регионално равнище и внимателно разглеждане на икономическите и политическите перспективи. Затова се смята, че рутинната подкрепа за тях надхвърля сравнителното предимство на хуманитарните участници. Хуманитарните действия на Комисията обаче могат да продължат да се стремят едновременно към намаляване на риска от бедствия и предоставяне на хранителна помощ, както и могат да участват в краткосрочно подсилване, управление и увеличаване на инициативите за намаляване на риска от бедствия в сътрудничество с организациите за развитие. Като се спазва „принципът на ненанасянето на вреда“, действията следва да не водят до увеличаване на уязвимостта на получателите и излагането им на рискове от други кризи.

Ограниченият опит и набор от умения на хуманитарните участници често пречат на използването на най-подходящите интервенции за предоставяне на хранителна помощ. Затова ЕС и неговите държави-членки признават необходимостта от инвестиране за усилване на капацитета на хуманитарната система с цел предоставяне на разнообразни и по-подходящи форми на хранителна помощ.

¹⁹ Децата на възраст под 2 години са най-изложени на риск от заболявания и недोхранване, и за тях приемането на подходящи храни представлява възможност за гарантиране на дългосрочни и здравни и когнитивни ползи.

²⁰ Вж. Насоките за ХИВ на ГД „Хуманитарна помощ“, приети през октомври 2008 г.

²¹ Вж. COM(2009)84.

Нарастващите нива на хронична несигурност на прехраната означава и нарастващ брой хора, които са уязвими при бъдещи кризи. Ако този въпрос не бъде разгледан, той ще доведе до умножаване на нуждите от ограничените хуманитарни ресурси. Затова са необходими координация и застъпничество с цел оказване на влияние върху дискусиите, свързани с обществените политики, и решенията за разпределяне на средствата на националните правителства и организации за развитие, за да бъдат постигнати целите, свързани със сигурността на прехраната. Застъпничеството трябва да бъде насочено към държавните участници с цел те да изпълнят основната си отговорност за гарантиране на сигурността на прехраната на тяхното население. Застъпничеството трябва също така да бъде насочено към организациите за развитие (включително и правителствата) във връзка с нуждите от развитие на населението в контекст на криза.

Ефективното включване на хуманитарната помощ, както и на помощта за развитие, трябва да бъде насърчено посредством ОПВР, като се гарантира, че международната система за подпомагане действа по съгласуван, последователен и прозрачен начин за справяне с глада и уязвимостта. Застъпничеството трябва да гарантира, че колективните усилия обхващат едновременно спешните и временните нужди, както и нуждите за развитие и насърчават създаването на подходящи условия, свързани с доброто управление и с благоприятни национални и международни политики (напр. за търговията и миграцията).

ЕС и неговите държави-членки подкрепят идеята за приобщаваща координация на хуманитарната хранителна помощ в условия на силно управление и лидерство, обезпечени със средства. Това включва тясна координация с уместни и компетентни национални хуманитарни участници. В рамките на Реформата на ООН на хуманитарната дейност Комисията подкрепя груповия подход за координация, както и всички усилия, за да може той да заработи ефективно по отношение на секторите, свързани с храните и храненето, като гарантира обвързването му със световната структура за управление на селското стопанство, сигурността на прехраната и качеството на храната.